

Koku ciršana latviešu dramaturģijā

Ieva Kalniņa, LU Humanitāro zinātņu fakultāte

Referāts izstrādāts LU projekta “Humanitārā doma – valoda, teksts, kultūra (Atbalsts HZF zinātniskajām konferencēm, publikācijām un tehniskajam nodrošinājumam)” ietvaros

Koki literatūrā

- Koku ciršana uz skatuves – R. Blaumaņa lugā «Indrāni» nocirsti koki uz skatuves, biežāka aiz skatuves, sarunas un scenogrāfijas
- Koks, koki, mežs - koks, nolauzts vai nocirsts koks, ir spēcīgs simbols literatūrā - nolauzta egļe Raiņa lugā «Pūt, vējiņi!», pie ābeles nošauj 1905.gada revolucionāru E. Birznieka- Upīša stāstā «Zem ābeles», Andriksone aizdedzina novelē «Andriksone», pērtiķi iznīcina jasmīnu I. Ābeles lugā «Jasmīns»
- 19.gadsimta latviešu dramaturģijas sākumos meža iznīcināšana liecina par cilvēka galēju degradāciju – to dara latviešu interešu pretinieki (K. Blaus u.c.)

R. Blaumanis drāma «Indrāni»

- Konflikts drāma «Indrāni»
- Pastorāla idille - labklājības gūšanas garants
- Attieksme pret dabu:
  - 1) mežābele;
  - 2) zirgs;
  - 3) oši.

R. Blaumanis «Indrāni»

- Ainavas nomaiņa
- Vecais Indrāns - jaunais Indrāns
- Nomaina viena ainava – otru ainavu
- Mājas dzimtas rokās
- Latvijas ainavas un sabiedriskās ekonomiskās maiņas
- 90.gadi ainavas maiņa nenotiek E. Sniedze «Tie paši oši» vai notiek lēti (H. Gulbis)

Pauls Putniņš «U-ūu»

- Luga, kur savijas dažāda tipa konflikti – sabiedrisku un ekoloģisku konfliktu nomaina psiholoģisks konflikts
- Pēteris Derums – dārzs, Andrejs – kanāla projektājs
- Gunta «Vai tiešām ārpus sava dārza jūs neredzat neko? Jūsu dārzs šoreiz bija vajadzīgs, lai zaļotu desmitiem citu..»
- Andrejs, Gunta, Liāna
- Mainās ainava – kolhoza lauki

Harijs Gulbis «Vēverīši»

- «Kad pirmoreiz ienācu Vēverīšu pagalmā, mai apbūra šie bērzi tur, aiz līcīša. Svešumā tādu nebija. Varbūt kādam atkal nāks smieklis, bet man šie baltie bērzi likās smalki.»
- «To tu jau redz, kāds tu esi saimnieks. Bērzu nauda nauda jau nodzerta, bet būdai jumts caurs, tā drīz tā sapūs un sagāzīsies.»
- Ainavas maiņa.
- 21.gadsimts?